

KARTA KURSU

Nazwa	Terapia filozoficzna
Nazwa w j. ang.	Philosophy as Therapy

Koordynator	dr Łukasz Kołoczek	Zespół dydaktyczny
Semestr studiów	V	
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zaznajomienie studentów z najważniejszymi koncepcjami i zasadami terapii filozoficznej. Student pozna podstawowe pojęcia filozofii w ujęciu praktyczno-terapeutycznym. Przedyskutowana zostanie rozumienie filozofii jako terapii, ćwiczenia duchowego i techniki psychoanalitycznej. Omówione zostaną najważniejsze terapeutyczne tradycje i techniki filozoficzne od antyku (sokratyzm, stoicyzm) po współczesność. Na zakończenie zajęć omówione zostaną współczesne zastosowania praktyczne filozofii jak doradztwo filozoficzne i coaching filozoficzny.

Warunki wstępne

Wiedza	Student/-ka ma ogólne rozeznanie w dziejach filozofii, wyniesione z kursów „Wprowadzenie do filozofii”, „Etyka”, „Filozoficzne koncepcje szczęścia”
Umiejętności	Zakłada się, że student/-ka obyta jest już z tekstami filozoficznymi i dyskusja w oparciu o nie nie sprawia jej/jemu kłopotu
Kursy	„Wprowadzenie do filozofii”, „Etyka”, „Filozoficzne koncepcje szczęścia”

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	W01 – Zna zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i nauce zwłaszcza psychologią i socjologią. W02 – Posiada wiedzę dotyczącą najważniejszych problemów filozoficznych ze szczególnym uwzględnieniem ontologii, teorii poznania, filozofii człowieka.	K_W04 K_W05 K_W09 K_W10
--	---	---

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 – Posiada umiejętność artykułowania i uzasadniania własnych poglądów w mowie jak i w w piśmie. Samodzielnie myśli i krytycznie ustosunkowuje się do zastanej rzeczywistości. We własnym zakresie rozwija wiedzę i umiejętności	K_U02 K_U03 K_U04 K_U06 K_U07 K_U08
	U02 – Posługuje się wybraną terminologią filozoficzną, zwłaszcza z zakresu ontologii, epistemologii i filozofii człowieka	
	U03 – Posiada umiejętność analizowania problemów filozoficznych oraz dostrzega ich wzajemne związki	

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 – Kształtuje osobistą niezależność w myśleniu i sądach, jest krytyczny, a zarazem otwarty w swoich sądach, jest otwarty i tolerancyjny wobec cudzych poglądów. K02 – Dbą o precyzyjne formułowanie swojego stanowiska, jest świadomy potrzeby ciągłego rozwoju intelektualnego i moralnego. K03 Wykazuje świadomość wspierającej roli filozofa w środowisku społecznym i zawodowym	K_K01 K_K02 K_K03 K_K04 K_K05 K_K09

O r g a n i z a c j a													
	Forma zajęć	Wykład (W)	A		K		L		S		P		E
	Liczba godzin		15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Lektura tekstów i dyskusja w oparciu o nie. Główne zagadnienie, spajające dyskusje wokół tekstów, brzmi: czy filozofia może być dziś terapią, jeśli tak, to w jakim sensie? Poszukiwać będziemy również współczesnych inicjatyw, wykorzystujących filozofię w praktyce terapeutycznej.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E - l e a r n i n g	G r y d y d a k t y c z n e	Ć w i c z e n i a w s z k o l e	Z a j ę c i a t e r e n o w e	P r a c a l a b o r a t o r y j n a	P r o j e k t i n d y w i d u a l n y	P r o j e k t g r u p o w y	U d z i a ł w d y s k u s j i	R e f e r a t	P r a c a p i s e m n a (e s e j)	E g z a m i n u s t n y	E g z a m i n p i s e m n y	I n n e
W01								X			X		
W02								X			X		
U01								X			X		
U02								X			X		
U03								X			X		
K01								X			X		
K02								X			X		
K03								X			X		

Kryteria oceny	Na ocenę 2 student:	Na ocenę 3 student:	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student:
----------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Wiedza	NIE potrafi, przynajmniej w 50 %, zdefiniować i objaśnić podstawowych pojęć, nie zna najważniejszych problemów i zagadnień terapii filozoficznej.	W przynajmniej 51 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia terapii filozoficznej, zna najważniejsze problemy i zagadnienia terapii filozoficznej.	W przynajmniej 75 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia terapii filozoficznej, zna najważniejsze problemy i zagadnienia terapii filozoficznej.	W przynajmniej 90 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia terapii filozoficznej, zna najważniejsze problemy i zagadnienia terapii filozoficznej oraz wykazuje zdolności terapeutyczne.
Umiejętności	Student nie potrafi opracować zadanego tematu z zakresu terapii filozoficznej w postaci eseju na poziomie minimalnym - 50 %. Nie uczestniczy w dyskusjach, nie opracowuje indywidualnie tekstów zadanych przez nauczyciela.	Student opracował zadany temat z zakresu terapii filozoficznej w postaci eseju na poziomie przynajmniej 51 %. Sporadycznie zabiera głos w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.	Student opracował zadany temat z zakresu terapii filozoficznej w postaci eseju na poziomie przynajmniej 75 %. Aktywnie uczestniczy w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.	Student opracował zadany temat z zakresu terapii filozoficznej w postaci eseju na poziomie przynajmniej 90 %. Aktywnie uczestniczy w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.
Kompetencje społeczne	Student nie przygotowuje się do zajęć, nie dostrzega potrzeby uczenia się. W dyskusji przejawia brak zrozumienia innych i tolerancji lub nie zabiera głosu w ogóle.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez przygotowywanie się do zajęć, sporadyczny udział w dyskusji oraz otwartość wobec innych.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez systematyczne przygotowywanie się do zajęć, spontaniczny udział w dyskusji, zdrowy krytycyzm oraz otwartość wobec innych.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez systematyczne przygotowywanie się do zajęć, aktywny i twórczy udział w dyskusji, zdrowy krytycyzm oraz otwartość wobec innych.

Uwagi	Zaliczenie odbywać się będzie w oparciu o obecność na zajęciach (obowiązkowa), zaangażowanie w czytanie tekstów i dyskusję, oraz na podstawie rozmowy na zakończenie zajęć. Studenci poproszeni zostaną o zaprezentowanie swojej własnej odpowiedzi na pytanie, czy współcześnie filozofia może pełnić funkcję terapeutyczną, i będą musieli ją obronić.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Metafora terapeutyczna: filozofia jako terapia – przegląd tekstów, dyskusja o zasadności tej metafory, filozofia jako psychoanaliza (w etymologicznym sensie tego słowa).
2. Sokrates jako terapeuta, dialog sokratyczny, tradycja cynicka – dyskusja o roli rozmowy w terapii (jaka rozmowa ma potencjał terapeutyczny)
3. Cyceeron – filozofia jako terapia, czyli wykształcanie w sobie cnót – dyskusja, czy taka forma terapii jest dla współczesnego człowieka atrakcyjna.
4. Lekcje stoicyzmu – dyskusja o współczesnej modzie na stoicyzm.
5. Poradnictwo egzystencjalne – dyskusja o tym, czy filozofia może przyjść z pomocą, gdy człowiek przeżywa kryzys egzystencjalny.
6. Doradztwo filozoficzne a coaching – dyskusja o współczesnych formach praktykowania filozofii

Wykaz literatury podstawowej

1. C. Wodziński, *Filozofia jako sztuka myślenia*
2. A. de Botton, *O pocieszeniach, jakie daje filozofia*
3. P. Hadot, *Filozofia jako ćwiczenie duchowe*
4. L. Ostasz, *Psychoterapia filozoficzna. O usprawnieniu rozumu i leczeniu psychiki*
5. U. Wolska, *Terapia filozoficzna*
6. W. Tatarkiewicz, *O doskonałości*
7. M. Stróżyński, *Filozofia jako terapia w pismach Marka Aureliusza, Plotyna i Augustyna*
8. T. Femiak, *Terapia filozoficzna, czyli doradztwo filozoficzne w działaniu*, w: *Psychoterapia. Pogranicza. Podręcznik akademicki*, red. L. Grzesiuk, H. Suszek.
9. John Sellars, *Lekcje stoicyzmu*.
10. *Filozofia jako sztuka życia. Teorie, modele i wzorce dla doradztwa filozoficznego*, red. A. Woszczyk i D. Olesiński, Katowice 2013
11. Alicja Czerkawska, *Poradnictwo egzystencjalne*, Wrocław 2013

Wykaz literatury uzupełniającej

1. M. Foucault, *Hermeneutyka podmiotu*
2. M. Foucault, *Techniki siebie. czym jest oświecenie?*, przeł. D. Leszczyński, L. Rasiński, Warszawa – Wrocław 2000
3. P. Sloterdijk, *Musisz życie swe odmienić: O antropotechnice*
4. P. Hadot, *Ćwiczenia duchowe i filozofia starożytna*
5. S. Bednarek et al., *Jak żyć? 265 sposobów na życie*
6. L. Ferry, *Jak żyć?*
7. A. de Botton, *The School of Life*
8. A. de Botton, *The School of Life Dictionary*
9. A. Nehamas, *The Art of Living: Socratic Reflections from Plato to Foucault*
10. D. v. Hildebrand, *The Art of Living*
11. J. Sellars, *The Art of Living: The Stoics on the Nature and Function of Philosophy*
12. A. A. Long, *Epictetus: a Stoic and Socratic guide to life*
13. A. Howard, *Philosophy For Counselling and Psychotherapy: Pythagoras to Postmodernism*
14. P. B. Raabe, *Philosophy's role in counseling and psychotherapy*
15. P. Gordon, *Between Psychotherapy and Philosophy*
16. J. F. Peterman, *Philosophy as Therapy*
17. E. D. Cohen, S. Zinaich Jr., *Philosophy, Counseling, and Psychotherapy*
18. R. Lahav, M. Tillmanns, *Essays in Philosophical Counselling*
19. L. Marinoff, *Philosophical Practice*
20. L. Marinoff, *Therapy for the sane : how philosophy can change your life*
21. L. Amir, *New Frontiers in Philosophical Practice*
22. M. Boss, *Psychoanalysis and Daseinsanalysis*
23. M. Boss, *Existential Foundations of Medicine and Psychology*
24. L. Binswanger, *Being-In-The-World*
25. E. Spinelli, *Practising Existential Therapy*
26. E. v. Deurzen, *Wiley World Handbook of Existential Therapy*
27. S. Iacovou, K. Weixel-Dixon, *Existential Therapy: 100 Key Points and Techniques*
28. M. N. Weiss (ed.), *The Socratic Handbook: Dialogue Methods for Philosophical Practice*
29. P. Grimes, *Philosophical midwifery: a new paradigm for understanding human problems with its validation*

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	0
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	8
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	5
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1